

חטיפת בנות הסבינים

מחזה התולים ב-3 מערכות

עברית יעקב הורוביץ

מאת פ. זכ. שנתן

הצגת הבכורה כיום 23.11.41

המתיר 10 מא"י

34.3.5

דפוס קואופרטיבי „הפועל הצעיר” בע"מ, תל-אביב

הארכיון הישראלי לתאטרון

... HOWEVER, IT IS THE BEST

... והרי הוא הטוב ביותר

"ATARA" COFFEE

קפה "עטרה"

חגיגת בנות הסבינים

מחזה התולים ב-3 מערכות מאת פ. ופ. שנתן עברית יעקב הורוביץ

ההצגה: צבי פרידלנד

מוסיקה: פורדהאוז בן צ'סי

הצייר: ג'ניה ברגר

המשתתפים:

מ. בנימיני	מרטין גולביץ, פרופיסור
ת. רובינס	פרידריקה, אשתו
ח. הנדלר	פאולה, בתם
א. ורשבר	ד"ר נוימייסטר
בת-עמי	מרינה, אשתו
א. ברץ	קרל גרוס
ר. קריצ'קין	אמיל גרוס מכונה "שטרנק", בנו
א. מסקין	עמנואל שטריוה, מנהל תיאטרון
ת. יודלביץ	רוזה, משרתת בבית גולביץ
ע. טרייבמן*	אוגוסטה, משרתת בבית נוימייסטר

* תלמידת האולפן הדרמטי בהנהלתו של צבי פרידלנד

אופן הבמה - ד. שפרנקו   הוצאה לפועל - י. גולדמן   תאורה - י. קופרמן
 בגדי גברות - ה. שנל   קפליטים - מ. קו-אור

הסנה • חברת הביטוח הראשונה בארץ
 כל ענפי ביטוח • כיסוי סיכון מלחמה

מערכה ראשונה

דירתו של הפרופיסור גולביץ, מורה בגימנסיה העירונית. אשתו ובתו פאולה נסעו למקום
שבאו לבקרו — משתעמם מאד ומרוב בטלה הוא מפשט ב"חטאי-הנעורים" שלו ומוצא מחזה
המשרתת רוזה. לדירתו של הפרופיסור גולביץ מזדמן גם מנהל להקת-שחקנים נודדת הדירקטור
שטריזה על מנת להשפיע על הפרופיסור שיבקר בהצגותיו. מפי רוזה נודע לו כי הפרופיסור
הבר מחזה ומיד הוא מחליט להציגו כי מנסיונו הוא יודע שאין דבר שימשוך את הקהל הקרנני
יותר מהצגת מחזה שחבר אחד מבני העיר. מזדמן לכאן גם סוחר היין גרוס, שהכיר את הפרופיסור
בעיר אחרת — היכרות שנתנדפה לגמרי ממוחו של בעל הבית המפוזר. מפי האדון גרוס השופך
את לבו לפני הפרופיסור נודע לנו שבנו אמיל יצא ל"תרבות רעה". בינתיים הצליח הדירקטור
שטריזה, המבטיח הרייזוב למחבר, להשיג את הסכמתו להעלאת "חטיפת בנות הספינים" על
הבמה, אלא שהדבר צריך להשמר בסוד מחשש שערוויה, בפרט אסור שיגיע לאזני עקרת-הבית.
הפרופיסור מחליט איפוא להחזיק את זוגתו היקרה במקום המרפא לפחות עד אחרי הצגת הבכורה
ומיד הוא כותב לה גלויה. אבל מה רבה היא מבוכתו כאשר בשובו לחדר עבודתו הוא מוצא בו
את בתו ואת אשתו, שכבר הספיקה בינתיים לקבל מידי המשרתת את גלוית בעלה החכיב,
המודיע לה כי עליה להשאיר במקום-המרפא, כי... המשרתת נסעה ללוית דודתה!

מערכה שנייה

דירתו של הד"ר נוימיסטר, מבקר אצלו השחקן אמיל שטרנק ששמו האזרחי הוא גרוס,
כי שהיה חברו של הרופא מימי התורה והעבודה באוניברסיטה. תעלוליה-האהבה של השחקן העליו
הפרידו בינו ובין בני משפחתו ועתה הוא מבקש מחברו שיעזור לו בפיוס אביו. מיד הוא
מוטר לו את ה"אסמכתות" של אחת מאהבותיו הרבות, כגון שושנה, טבעת ובעיקר צרור
חשובנות בלתי מסולקים. הד"ר נוימיסטר החביב מבטיח לשלוח את כל "החבילה" לאביו של
השחקן ולבקש את מחילתו. מרינה, המקוה כי עברו של בעלה היה "סוער" מפצירה בו שיספר
לה מתעלולי נעוריו, המסכן בראותו כי אין מפלט ממנה מספר לה את "עלילת האהבה" של
חברו ומסתייע בהוכחות הממשיות המופקדות בידו. מרינה השיגה את שלה, את גילוי עברו
הסוער של בעלה. עכשיו היא מאושרת. והנה מופיעה ה"חותנת" בלוית פאולה. על אף הבטחתה
לשמור לשון מוכרחה המאושרת לגלות לאמה את סוד בעלה ולשם כך היא מוציאה אותה מהחדר,
ואילו על פאולה הוטל התפקיד לעכב בינתיים את הד"ר נוימיסטר. האחות הנאמנה משתדלת
לעשות זאת במיטב כוחותיה ואפילו "מתעלפת", אלא שהדוקטור החרד לפטופי אשתו ממהר
להתחמק מהחדר ואת "המתעלפת" מאושש השחקן שטרנק, שהביא מכתב-פיוס לאביו על מנת
לצרפו לדברי מליצו. מפליטת פיו נודע לפאולה כי בקרוב יוצג המחזה של אביה, ואמנם הפרופיסור
שאף הוא מופיע כאן מוכרח בליית ברירה לאשר זאת. בינתיים מופיעה "החותנת" וסוחטת מידי
בעלה המסכן 500 מרקים, ומיד היא מוסרת את הכסף לידי בתה על מנת לסלק את חובות בעלה.
בן-רגע נודד, כמובן, הכסף לידי בעלה-החוב האהוב. הפרופיסור המרושש, אינו מוצא מוצא אחר
אלא לבקש הלואה מחתנו ומקבל ממנו את... כספו בחזרה, מתפרץ שטריזה ומתחנן לפני המחבר
שיעשה מהשפחה טוליה — ילד, הואיל ואין להם שחקנית פנויה לתפקיד זה. בשעה שהפרופיסור
עסוק בשנוי כביר זה, מבקש הדירקטור מאת הרופא שישאיל לו את התוכי שלו להצגה על
מנת לעורר רושם אמנותי עילאי. בדרך אגב הוא מגלה לו כי בשביל צבא הרומאים יש בדעתו
להשתמש במדי מכבי-האש העירוניים. היפלא-שד"ר נוימיסטר פורץ בצחוק אדיר ומעורר את
טינתו של האמן? בינתיים החליטה החותנת לסדר את עניני האהבה המדומה של חתנה על הצד
ההוגן ביותר ומכיון שנודע לה מפיו, כי לאותה הבחורה "המפותה" היה איזה דוד, היא מחליטה
לנסוע אליו ולבקש את סליחתו. הדוקטור המסכן מצליח אך בקושי להרגיעה, אבל כשהיא נתקלת
בשטריזה מיד היא חושדת שזהו הדוד המסכן. שטריזה שהבין כי מדובר כאן בד"ר נוימיסטר
מחליט להתנקם בו ומספר לה מעשה אהבה תיאטרלי כאילו זה אחד מתעלוליו של הדוקטור
המתחסד. החותנת הזריזה מחליטה איפוא להבא לשמור היטב את כל צעדי חתנה.

מערכה שלישית

ערב ההצגה. גם הפרופיסור וגם חתנו רוצים לבקר בתיאטרון, בהצגת הבכורה של
"חטיפת בנות הספינים", אלא דא עקא: "החותנת" החליטה לערוך דוקא בליל זה הגיגת-פיוסים
ושפחתית. מהסבך מוציאה אותם פאולה, שקראה מעשה דומה בעתון התולי והיא מיעצת לאביה
לגרש אותה מהחדר, כעונש על חוצפתה, מה שיגרום לריב בין החותן והחתן ומרוב התרגשות
יוכלו שניהם לברוח מהבית. בין כה וכה שוב מופיע שטריזה בלוית שטרנק ודורש מהמחבר

כי מיד ישנה את תפקידה של השפחה טוליה למכתב בלבד. הפרופיסור המסכן מתייחד על מנת לעשות כרצונו ובהזדמנות זו משתמש שטרנק ומבקש מפאולה, שכבשה את לבו, לנחש מקלפים את עתידו. היא עושה כבקשתו — אבל את פשר לשון הקלפים מגלה לו רוזה המסרתת המבטיחה, כי „העלמה אוהבת את העלם“. בינתיים החותן והחתן שחקו את משחק ההתפרצות כמדובר ביניהם והתחמקו. וכמובן גם רוזה לא יכלה להשאר בבית בשעה שמציגים את המחזה „שלגו“. נשארו איפוא רק שתי הנשים „החותנת“ ומרינה, המגלות בקרוב על פי העתון התוליי כי הבעלים השתמשו בתחבולה על מנת להתחמק. והנה מופיע סוחר היין גרוס, שקיבל את מכתבו של הד״ר נוימיסטר ביחד עם חבילת „ההוכחות“ על מנת להתפייס עם בנו. כמנהגו הוא מוכרח לספר על אמיל בנו ובהראותו לנשים את תיק ההוכחות מגיעה התרגשותן לפסגת הרתיחה — הרי אפילו מעשה האהבה שסופר להן היה מעשה — של אחר. בזו אחר זו שבות פאולה ורוזה, אבלות והפיוות ראש. סיבת הדבר מתגלה כשחוזרים גם הפרופיסור וחתנו, זה מתיאש וזה מנחם, זה טוען כי בסוף המערכה הראשונה היו צפצופים אימים וזה מנחם כי הרי יתכן שהסוף יהיה מוצלח יותר מההתחלה. ובו ברגע כשהם מחליטים לשוב לתיאטרון מופיע הדירקטור שטריזה, עטוף אדרת ארוכה, ומגלה להם, כי סגנדל תיאטרלי כפי שהיה במערכה השניה, לא ראה עוד מימיו. אשם בכך התוכי האדור של הדוקטור שבאמצע ההצגה פרץ בצעקה: „נשיקה אני רוצה“. „החותנת“ המופיעה והרואה לפנייה את „הדוד“ דורשת ביאורים וכשהגברים מסבירים לה שזה כומר נכבד, מזמינים אותו לתה ומבקשים ממנו להסיר את אדרתו — מופיע לפנינו „רומאי“ תיאטרלי בטוניקה לבנה מהמחזה של הפרופיסור. — הלילה עבר. הפרופיסור מחליט לעזוב את העיר ואינו שם לב לדברי התנחומין של שטריזה שלן הלילה אצל הפרופיסור. שטרנק מופיע ומגיש את התפטרותו לדירקטור הואיל והתפייס עם אביו ורוצה לחזור לביתו, ותמורת זאת הוא מבטיח להשיג בשבילו משרה קבועה כמנהל תיאטרון עירוני. ובדיוק בשעת דרישה מפולפל בין הפרופיסור ובת-זוגו, שהחליטה אף היא לנסוע ולעזוב לאנחות את בעלה שהוליך אותה שולל, מופיע גרוס. הוא מוכן לעזור באריזה אחר שהכל סודר על הצד הטוב ביותר. הפרופיסור וזוגתו אינם מבינים ברתיחתם במה הדברים אמורים, עד שהם רואים לפנייהם את הזוג המאושר את אמיל ואת פאולה. ד״ר נוימיסטר מביא את הידיעה, כי לבסוף ההצגה הצליחה וידיעה זו מיישרת את כל ההדורים ופסרה על כולם רוח של שמחה וששון. הפרופיסור ומשפחתו מחליטים איפוא להשאר, אלא שפתאום לפתע מופיע שטריזה, ומייעץ לבעל המחבר לברוח בהקדם, כי אמנם היתה הצלחה גדולה להצגה, אלא ששתי המערכות הראשונות שעוררו את השערוריה הן משל הפרופיסור ושתי המערכות האחרונות. שהוכתרו בהצלחה, היו — כפי שהחליטה ברגע המכריע אשתו של הדירקטור להצלת המצב — של מחבר אחר לגמרי.

לנייה

1921 עשרים שנות קיום 1941

מוספרו

MASPERO (PALESTINE) LTD.
TEL-AVIV

לקט